

# GLASNIK

## AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Št. 12.

V Ljubljani, 19. februarja 1915.

Leto X.

Izhaja vsak petek

Uredništvo:  
Kopitarjeva ulica 6

Naročnina znaša:  
celoletna . . K 4.—  
poluletna . . K 2.—  
četrtna . . K 1.—

Posamezna številka  
stane 10 vin.

### Letošnji pust.

Hopsasa, hopsasa,  
pustna nedelja;  
lani sem bil špeha sit,  
letos pa zelja!

Vojska je zelo dober šolmošter. Uči ljudi, da so resni. Časopisje zrcali resen sedanji čas: ne čitamo nič poročil o šumečih in o razkošnih predpustnih zabavah. Predpustne razposajenosti letošnji predpust ni poznal; milijoni hrabrih borcev pošilja domov svoje ranjene, pohabljenе in omrznene žrtve. Resni predpisi nam ukazujejo, naj varčujemo z živili; ukazujejo nam, kakšen kruh naj pečemo, da se izognemo grozeči nam lakoti; strašna, nečuvena draginja ne dopušča veseljačenja.

Svet ni nikdar poznal nobene vojske, ki bi ne bila istočasno podražila vseh življenjskih potrebščin. Veda o narodnem gospodarstvu nas uči: vojska podraži živila, cena denarju pade. Oba nauka izkušamo zdaj na svojih telesih. Prave lakote še ni, a pomanjkanje čuti ubožno delavstvo že zdaj. V Idriji n. pr. pečejo revne delavske rod-bine že zdaj kruh iz otrobov. Take vojske, kakor je sedanja, svet še ni nikdar videl. Saj si stoje v sedanji evropsko-svetovni vojski nasproti narodi z vsemi svojimi najkrepkejšimi moškimi silami nasproti. Za posebno zabavo skrbe Angleži s svojimi sufražetkami, ki menda, če angleško časopisje ne laže, zbirajo že svoj drug regiment, da dokažejo enakovrednost nežnega, a lepega spola s krepkejšim moškim spolom. Ogromna večina teh armad: sinovi in očetje delavskega in kmečkega stanu, je živela pred vojsko slabейše, kakor živi sedaj. Kdaj pa je delavec in kmet meso? Še ob nedeljah in praznikih ne vedno. Zdaj je dobiva vsak dan. V bitkah morebiti nekaj dni vojak strada, navadno je s hrano prav dobro preskrbljen. Seveda se to mora poznati in setudi pozna, kar dokazuje naravnost strašno povišanje cen živilom.

Mi smo še kolikor toliko na boljšem; naš kmetijski stan pridela precej živil, z ogrskim pridelkom lahko, morebiti nekoliko omejeno, shajamo, dasi se je ob začetku vojske pri nas živelo nekoliko čez naše razmere. Na višino

cen seveda vpliva tudi to, ker se je vsak že ob izbruhu vojske preskrbel z živili, osobito z moko, da lahko nekaj časa shaja. Poznamo ljudi, ki so tako preskrbljeni z živili, da z njimi shajajo več let. Med delavstvom seveda jih ne dobite, če jih tudi s prižgano električno obločnico iščete ob najlepšem solčnem dnevu svečanovega mesca.

Nemčija je ustavila s krepko roko pomanjkanje. Uvedla je pravi žitni monopol. Kruh dobiš tam le proti nakaznici, ki jo izstavi občina. Z vso silo se že nemška vlada pripravlja na bodočo setev in žetev.

Naša vlada se zdaj, »Zeit« pravi, da z obžalovanja vredno zamudo, peča s krušnim vprašanjem. Ne gre pa naprej. Žitnega monopola menda niti ne nameravajo vpeljati, samo polovično nakupovalno akcijsko družbo, kjer spravijo zopet bogataši velik dobiček v svoje malhe, mesto da bi vlada sama s krepko roko vzela vsaj kupčijo z žitom, če ne vse kupčije z živili v svoje roke. Saj z uradništvom smo tudi zdaj v vojski v naši državi prav dobro preskrbljeni. Razen špekulantov in žitnih oderuških pijavk bi ves svet grofa Stürgkha blagoslovljal, če bi prekosil makari Nemčijo in bi monopoliziral ne samo krušne, marveč vso kupčijo z živili in tudi z živino. Le tako je mogoče, da se ustavi že obstoječe pomanjkanje in da rod, ki ni v vojski, ne opeša na domači grudi.

Primanjkuje namreč, osobito v mestih, že mesa, tudi sočivje in zelenjava se je podražila. Ne mi, glasilo kapitalistov »Zeit« priporoča vladi, naj hiti in naj hitro kljub vsem oviram vse stori, da se prebivalstvo reši grozeče lakote in pomanjkanja, v katerem se že nahaja.

Letošnji pust praznujemo pod znamenjem pomanjkanja. Nujno delavstvo zahteva, da naj vlada pomanjkanje prepreči. Oderuhom naj onemogoči, da se maste s krvavim dobičkom posameznikov, ko že zato milijoni stradajo.

Tudi brezposelnost pri nas doma v Vevčah in Medvodah in drugod naj se ne prezre! Ljudje tam ne bodo kmalu več mogli kuhati otrobovega močnika, kaj še, da bi ob letošnjem pustu cvrli in jedli cvrtje in špehovko, ko še

ovsenjaka nimajo . . . — ni dela, ni jela . . . — Tihe solze in plakanje, nobenega pustnega razpoloženja! O Gospod, vojskinih trum, usmili se nas, daj nam naš vsakdanji kruh!

× × ×

Oholi, ošabni, bogati, samopašni Anglež hoče, da nas izstrada. Ne pusti k nam in v Nemčijo niti trohice žita. Ampak, če tudi baha, da je gospodar morja in sveta, so ga Nemci s svojimi podmorskimi čolni in že z grožnjo, ki jo brez dvoma vresničijo, da zapro angleško pomorje, tako nažgali, da trpi že zdaj pomanjkanje za samopašnost angleškega brezvestnega, samohlepnega bogatinca revnejši sloji in osobito delavstvo. Pri nas in v Nemčiji se lahko še zanašamo na naš kmetijski stan, da ne umremo lakote in prosimo Vsemogočnega, naj blagoslovi delo pridnih kmetijskih rok. Angleški bogataš je uničil kmetijski stan, le čitaj žalostno povest o propadu angleškega kmetijskega stanu v dr. Krekovem klasičnem delu, bilo je prvo delo ljubljence slovenskega delavstva in ustanovitelja modernih naših organizacij »Črne bukke kmečkega stanu«. Anglež je že zdaj udarjen. Sam angleški ministrski predsednik Asquith je povedal te dni v angleškem državnem zboru, da se je pšenica letos nasproti lanskemu letu podražila za 72, moka za 75, domače meso za 6, prekmorsko za 12, sladkor za 72 in premog za 15 odstotkov. Razlagal je, kaj da povzroča draginjo in še pristavil, da ne more dosti proti njej storiti. Delavstvo je nato v soboto na shodih zahtevalo, naj vlada samo ne goflja, marveč naj proti draginji kaj stori.

× × ×

Iz Francije o draginji ni veliko poročil, dasi so tudi cene živilom poskočile. Francija je v prvi vrsti kmetijska država, kar se pozna. Pač je pa tudi Francija v zunanji trgovini izgubila od avgusta do novembra 3253 milijonov frankov! Francozi zato zelo tožijo, da po vojski peša splošno blagostanje.

× × ×

Vsled vojske trpi tudi Amerika. Cena kruhu je višja, kakor na Angleškem.



× × ×

V Italiji so bili radi lakote in draginje v več krajih izgredi, ki so jih morali potlačiti vojaki: mesto kruha ali prav za prav polente, bajonet in svinčenke . . .

× × ×

Tudi v Rusiji so se vsled vojske podražila živila, dasi je Rusija čisto kmečka država. Draginja povzroča v Rusiji pred vsem, ker je cena ruskemu rublju strašno padla. Vlada namreč izdaja preveč bankovcev.

## Vojni dogodki

od 8. do 15. februarja 1915.

**Severno bojišče.** V Bukovini so naše čete prodrle že do črte ob reki Seret in so od Črnovic oddaljene le še kakih 20 km. Rusi se hitro umikajo. — Iz gozdnih Karpatov prodirajoče naše čete so dosegle Wižnico, Kutu, Kosow, Delatyn in Pasječno. — Pri prelazu Dukla smo odbili močne ruske napade, prešli v ofenzivo in osvojili več važnih točk. V zadnjih bojih v Bukovini in Karpatih smo vjeli do 30.000 Rusov. — Ob Dunajcu, Nidi, Pilici, Ravki in Bzuro ni bilo izprememb. — Dalje proti zapadu južno od Visle so napadajoče nemške čete že prekoračile Skrwu in prodirajo dalje. — Severno od Visle so Nemci vrgli Ruse nazaj in zasedli Sierpe. — V vzhodni Prusiji, vzhodno od Mazurskih jezer, so Rusi zonet doživeli velik poraz ter bili prisiljeni umakniti se čez mejo na rusko ozemlje. Nemci so tu ujeli 26.000 Rusov.

**Na zapadnem bojišču** boji na celi črti, zlasti ob flandrijski obali, bistvenih izprememb ni bilo.

**Z juga** ni nobenih poročil.

**Turške čete** so se približale Sueškemu kanalu, a so jih Angleži vrgli nazaj.

## Prokletstvo bogastva.

Zakonskega miru sploh pri Kamnarjevih ni bilo več. Ne prepirata se le samo radi gospodarstva v hiši, mir krši tudi, ker ima Kamnar skrivaj neko prijateljico. Žena je to po ovinkih izvedela. Škandala je bilo zato precej, osobito ker je imela Kamnarjeva dolg jezik in ker je bila pravica na njeni strani. Sicer rada sama vidi, da ji dvore drugi gospodje, tudi ni nikdar Kamnarja pristrčno ljubila, a sovražila je le tujko in zagrozila, da ovadi zaradi zakonolomstva Kamnarjevo prijateljico. To je pomagalo. Kamnar odslovi prijateljico, ker se boji škandala, a ona je dozdej še bolj nosila hlače doma.

Kamnar se je navadil tekom let grde lastnosti, ki bogatim ljudem čisto nič ne prija, a otroci in žena zato niso trpeli. Prišel je namreč pri nakupih za dom ščipati od cene. Celo z revnim hišnim učiteljem je za mesečno plačo ba-

## Jugoslovan. Strokovna Zveza.

### IZ NAČELSTVA J. S. Z.

Načelstvo J. S. Z. je glede na veliko bedo, ki je nastala med stradujočim delavstvom, vložilo kranjski c. kr. deželni vladi in kranjskemu deželnemu odboru sledeči vlogi:

Visoka

c. kr. deželna vlada

v Ljubljani.

Vdano podpisani delavci in delavke papirne tovarne v Vevčah smo že od časa mobilizacije brez dela in zaslužka, ker je tovarniško vodstvo ustavilo obrat.

Draginja živil je čimdalje večja in jih dostikrat niti za denar ni dobiti. Delavci in delavke pa, ker ničesar ne zaslužijo, trpe sedaj veliko bedo in si na noben način ne morejo pomagati.

Z ozirom na to dejstvo se obračamo brezposelni delavci in delavke v Vevčah zaupljivo na visoko c. kr. deželno vlado za najvljudnejšo prošnjo, da nam visokoista priskoči na pomoč in dovoli oziroma izposluje potrebno podporo v svrhu nakupa živil, oziroma blagovoli preskrbeti najnujnejša živila.

V najboljši nadi, da bo visoka c. kr. deželna vlada upoštevala obupne razmere brezposelnega delavstva vevške papirnice in dobrohotno uslišala prošnjo, se priporočamo

z velespoštovanjem:

Vevče, 6. februarja 1915.

(Slede podpisi delavcev in delavk.)

Predstoječo prošnjo brezposelnega papirniškega delavstva si dovoljuje Jugoslovanska Strokovna Zveza v Ljubljani najtopleje priporočati v ugodno rešitev. Največji revež v sedanjem času je gotovo brezposelni človek.

Visoki

deželni odbor

v Ljubljani.

Vdano podpisani delavci in delavke papirne tovarne v Vevčah smo že od

časa mobilizacije brez dela in zaslužka, ker je tovarniško vodstvo ustavilo obrat.

Draginja živil je čimdalje večja in jih dostikrat niti za denar ni dobiti. Delavci in delavke pa, ker ničesar ne zaslužijo, trpe sedaj veliko bedo in si na noben način ne morejo pomagati.

Z ozirom na to dejstvo se obračamo brezposelni delavci in delavke v Vevčah zaupljivo na visoki deželni odbor za najudanejšo prošnjo, da nam visokoista priskoči na pomoč in dovoli potrebno podporo v svrhu nakupa živil, oziroma blagovoli preskrbeti najnujnejša živila.

V najboljši nadi, da bo visoki deželni odbor upošteval obupne razmere brezposelnega delavstva vevške papirnice in dobrohotno uslišal prošnjo, se priporočamo

z velespoštovanjem:

Vevče, 6. februarja 1915.

(Slede podpisi.)

Predstoječo prošnjo brezposelnega papirniškega delavstva si dovoljuje Jugoslovanska Strokovna Zveza v Ljubljani najtopleje priporočati v ugodno rešitev. Največji revež v sedanjem času je gotovo brezposelni človek!

× × ×

Ko se izvedejo potrebne poizvedbe, se primerno ukrene tudi glede na delavstvo v Medvodah.

× × ×

**Iz Idrije.** Naši rudarji, četudi potrjenih v vojake, ne pojdejo v vojsko, tako se je te dni bralo. Marsikateri ni vedel, zakaj tako, drugi se je zopet vprašal, jaz moram k orožju, ta je pa oproščen, kje je tu pravica? A kdor pozna zgodovino Idrije, ne bo v tej naredbi videl nič posebnega. Do Napoleonovih časov so bili idrijski rudarji vedno prosti vojaške dolžnosti, šele ko je sila bila, so jih naši nekaj potrdili, leta 1809 do 1813 pa so Francozi naše fante siloma vtaknili v vojaške suknje. A še takrat primeroma malo. Zakaj so

rantaril in bi bil bogati mož barantal celo pri šolnini, če bi bilo to šlo. V tem Kamnarjeva ni ugovarjala. Kadar je šlo za razkošne, nepotrebne in celo škodljivo žrtje in pitje, če so se nabavljale za slavnosti najdražje obleke in zlatnina, kadar so se nakupovala darila otrokom ali vino, se ni gledalo na nekaj sto kron. Revnim ljudem so pa izkušali prikratiti zaslužek, češ, da se tako varčuje. Kadar je šlo za kake zbirke, ko se je znalo, da se objavi ime v časopisih, sta se Kamnarjeva vedno čitali s 50 ali s 100 kronami. Bogati Kamnar je pričel tudi takim delavcem, ki so se lahko nadomestili, v tvornici odtrgavati plače. Če tega niso trpeli, jih je odslovil. Delavstvo seveda si je želelo nazaj Bradovih časov. Na bakljado ni nihče več mislil.

A čimbolj so trgali revnim ljudem, tembolj so razsipavali doma. Kamnar je jedel več, kolikor je bilo potrebno. Več starih znancev radi prevelike razkošnosti ni več dohajalo h Kamnarje-

vim, a seveda, družbe jim le ni manj kalo, ker bogati ljudje družbo lahko vedno dobe.

Prva leta, ko je pričel Kamnar gospodariti, je dohajala včasih na posete tudi Doblerjeva gospa. Zadnja leta ni več prihajala. Ni ji ugajalo razkošno življenje Kamnarjevih in svakova požrešnost. Sicer, ko je ona bila doma, tudi niso varčevali, a Kamnarjeva sta ji živela prerazkošno. Ugaja ji tudi ni razposajenost nečakov. Bala se je, da bi njena pridna devetletna deklica in skromni njen sedemletni sinček občevala s Kamnarjevimi divjaki. Tudi jed ji ni ugajala. Doblerjeva sploh ni bila podobna svoji sestri. Ni bila tako razvajena, bila je fina in se je vedno izobraževala, znala je svojo deco vzgajati in se je znala zatajevati. Bili so sicer Doblerjevi bogati, a mati je dajala otrokom zgled priprostosti in skromnosti. Rada je čitala dela dobrih pesnikov in pisateljev. Tudi pri Kamnarjevih jih seveda tudi v lepi vezavi ni



tako ravnali? Rudnik je donášal vsako leto precejšen dobiček in država vedno v dolgeh in v vojnih stroških je potrebovala denarja in zopet denarja. da, denarja bolj kot moštva. Bolj so ji koristili tisočaki na leto, kakor pa sto vajakov. Zato je raje videla, da so rudarji pridno delali v jamah, kakor se v orožju vežbali na vojaškem dvorišču. V pretečenem stoletju so se razmere nekoliko predrugačile, zato so tudi rudarje pritegnili k splošni vojaški dolžnosti. Kakor država za vojaka skrbi, da v vojski ne trpi lakote, tako je tudi za naše rudarje skrbela. Prej bo ljudem zmanjkalo mesa in kruha kakor pa v vojski vajakom. Tako se tudi preskrbi kruha idrijskim rudarjem. Vojaška dolžnost je bila zvezana od svoje zaloge dati za rudarja potrebnega žita. Zato naš rudar ni nikoli imel velike plače v denarju, pač pa so ga s potrebnimi živili preskrbeli. To so polagoma v pretečenih letih jemali, zadnji ostane nek one dobe je bil še ta, da je dajal rudarju po številu otrok v družini toliko več meric žita. S tem je bil obvarovan draginje in lakote, ker žito je bilo zastonj. A rudar se je dal preslepiti, da je to preskrbo z žitom imel preveč za zastarelo in preotročjo, češ kaj bodo moji družini želodce merili, mi že sami vemo, koliko in kaj potrebujemo. Država je komaj čakala take izjave, pa je začela vse v denarju, po delu splačevati, ni se več ozirala na družine. Sedaj to občutimo. Tako bi bili v tej vojski preskrbljeni z žitom. Za pol leta ga je bilo v našem skladišču vedno v zalogi, sedaj je pa — prazno in ne ve se, če se napolni ali ne. — E, stare pravice so le pravice in ne tako napačne za nižje sloje, treba se jih je držati, ker ni vse zlato, kar se sveti ali ponuja v zamenó.

## Zdravstvo.

### RAZNAŠALKE PISANEGA LEGARJA.

Pisani legar razsaja zdaj osobito v raznih ujetniških taborih. Umrlo je že

manjkalo v knjižnici, a čital jih ni nihče. Nič čudnega, da se nista ravno radi imeli sestrí. Bradova vdova je tudi dohajala vedno redkejšo. Potovala je že težko in srečnejšo se je počutila pri Doblerjevih, češ da se Marija premalo ozira na njo. Doblerjeva vdova se je namreč še vedno rada vtikala v vse, a Marija se je kar skregala z njo, če je kaj rekla, kar njej ni bilo všeč. Gospej Doblerjevi, svoji hčerki, svoji hčerki Nežiki, je sicer tudi večkrat kaj svetovala, ne da bi bila vprašana za svet, a Doblerjeva je znala že vse tako mirno in prijazno urediti, da matere ni užalila.

Razmere pri Kamnarjevih torej niso bile najboljše kljub velikanskemu bogastvu. Posledice zato tudi niso moge izostati.

#### XV.

Kamnar prične bolehati, star je zdaj šele tri in štirideset let. Trapi ga protin, miglja mu pred očmi, šumi mu

na njem veliko ljudi in tudi več zdravnikov, ki so prišli z bolniki skupaj. Preiskave zadnjega časa so doznale, da ne razširja pisanega legarja samo dorašla oblekna uš (pediculus vestimenti), marveč tudi prvi zarod tega mrčesa. Ker se zdravstveni vedi do zdaj še ni posrečilo, da more uspešno nastopiti proti pisanemu legarju, moramo predvsem gledati, da zatremo uši in njih zalego, ki se zdaj zelo lahko nalezejo, ker dohajajo z bojišč vojaki, ki vsi tožijo, kako strašno težko da se iznebe te mrčesne zalege. V hamburškem zavodu mornariških in bolezní iz vročih krajev so pod vodstvom višjega zdravstvenega svetnika profesorja Nohta preiskavali, kako naj se najuspešnejše uničujejo uši in njih zalega. V zdravniškem listu »Münchener Medizinische Wochenschrift« 12. januarja t. l. o navedenih poizkusih poroča obširno dr. S. von Prowazek. Navajamo nekaj važnejših navodil: če hočemo uspešno zatreti ta nevarni mrčes, moramo natančno poznati njegovo življenje. Dosedanje izkušnje uče, da mora doraščena uš v 24 urah dvakrat sesati kri, da se množi. Pri poizkusih se je izkazalo, da je spolno zreli mrčes občutljivejši kakor mlade uši. Za prenašalne poizkuse s pisanim legarjem morajo uši prenašalke ostati dlje časa po prvem usesavanju žive. Proti trajnemu učinkovanju visoke temperature (nad 30 stopinj Celzija) je oblekna uš občutljiva; pri vročini 30 stopinj Celzija pogine. Oblekna uš zato živi med gorskim mehikanskim prebivalstvom, ne dobimo je pa na mehikanskem pomorskem obrežju pod vročim obnebjem. Oblekna uš najrajši sesa kri na koži vratu, hrbtu in pasu, kjer se telesa tesno prijema obleka; sicer se pa kaj rada skriva pod šivjo in v gubah debelejših obleke. Starejši učenjaki trde, da se uvrta tudi v kožo in da se drži na robu znanih ušivih gnjid. Samica izleže 70 do 80 jajčkov (glavna uš le 50). V 8 tednih zleže samica približno 5000 jajčkov. Gnjide izlega ob koncu šivi in robov perila. Gnjide se izležejo v 3 do 4 dneh; v 15

v ušesih, noge so mrzle, begajo ga hude sanje, debeli se in leni, a tudi ne giblje se. Zdravnik mu pove, da boleha na jetrih in mu opetovano svetuje, naj priprostejše in zmernejše živi, naj več hodi in naj se ne ogiba svežega zraka. Kamnar ga ne uboga, marveč se vozi in si nabavi konja in kočijo, da se lahko vozi na izprehode. Kamnarjevi to jako ugaja. V lastni kočiji se voziti in razkazovati, to je nekaj za njo. Obenem se lahko izpolni ena njenih želja, dolgo si namreč že želi sluge. Če se najme kočijaž, pač tudi lahko streže ob poledinah.

Mož in žena sta edina. Kupita konje in kočijo, najmeta mladega, čednega kočijaža z lepo obleko. Naj bi jima razkošje očital, se izgovorita na Kamnarjevo bolezen.

Pridno se zdaj v lepi, novi kočiji vozita. Kamnar noče hoditi, rajši se vozi; da bi postal tudi zmeren v jedi in v pijači, se mu zdi abotno. Če je kdo videl Kamnarja s Kamnarjevo, si

do 18 dneh se mlade uši že množe. Odraščene uši se lažje uničujejo, kakor gnjide. Dokazano je, da od uši neočiščeni bolnik, ki ga okužene uši vedno zopet pikajo, težje oboli, kakor bolnik, ki ga takoj očistijo uši. Posebno uspešno sredstvo za uničenje uši, če izvzamemo očiščenje s paro, tvorijo eterična olja: evkaliptus, nageljnovó, Senehenovo, Anis olje pa nadkriljuje vse. Gnjide se uničijo najboljše, če se obleka prežveplja ali pa s parom razkuži. Če tega ni mogoče, se naj ušiva obleka položi v skrbno zadelan sod, dno naj se polije z bencinom. Močni bencinski puh uniči ušjo zalego v 24 urah. Za uničenje uši zadošča, da se vdrigne v telo in poškropi obleka s 30 ali 40 deli Anis olja (Fenchovo olje) in s 70 ali 60 deli 96 odstotnega alkohola.

## Okno v svet.

**Koliko imamo mi žita?** Pod tem naslovom piše madžarski dnevnik »A. Nap«: V Avstriji imajo 16 milijonov meterskih stotov pšenice in dvakrat več rži kakor pa na Ogrskem. Zaradi tega moramo — tako pravi ta madžarski list — kriti pri nas primanjkljaj rži s pšenico.

**Novi vrelci petroleja.** Blizu Nyitrea na Ogrskem so našli tri vrelce petroleja, ki dajejo dnevno štiri vagone nafte. Vlada je tja poslala več inženirjev s 150 delavci, da preiskujejo zemljišča.

## Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

### Smrtna kosa:

Bavč: Ivan Morbitzer, čuvaj.  
Ljubljana: Marija Kucler.  
Sacco: Cesare Sannicola, Silvio Turini.  
Sternberg: Neža Hauser.

R. I. P.!

je moral misliti, kako srečna da mora biti Kamnarjeva zakonska dvojica; a živita liki pes in mačka, seveda širši svet ne zna.

Kamnar se sicer vozi na svež zrak vsak dan, a slabosti le ne ponehajo. Zdravnik zahteva, naj odpotuje Kamnar v Karlove Vare. Kamnar ga takoj uboga, kjer se seveda pokori predpisom o jedi in veliko hodi. Čez osem dni piše ženi, da se mu godi boljše in hvali lepoto in življenje v Karlovih Varih.

V Kamnarjevi nenavzočnosti Kamnarjeva dela veliko posetov in se izkazuje z otroci, kadar imajo le čas, v kočiji.

Neka nebogata prijateljica povabi neko popoldne Kamnarjevo na kavo ob štirih popoldne. Seveda se pripelje, ker rada baha, ob petih. V razgovoru hvali, kar more, svoje otroke, češ kako da jih zna vzgajati. Zensko so pustile, da je bahala, kar je hotela.

A... nesreča ne počiva.



## Zvezina poročila.

### Blagajniško poročilo o IV. četrtletju l. 1914.

#### Dohodki:

|                                     |                    |
|-------------------------------------|--------------------|
| 80.579 tedenskih prispevkov à 30 v. | K 24.173-70        |
| 6.081 tedenskih prispevkov à 40 v.  | 2.532-40           |
| 300 Zvezinih prispevkov à 2 v.      | 6—                 |
| 50 vpisnin à 40 v.                  | 20—                |
| 1 vknjižnina à 20 v.                | —20                |
| Obresti                             | 85-70              |
| Koledar                             | 257—               |
| Strokovni listi                     | 6—                 |
| Strokovna komisija                  | 298-80             |
| Skupinam v dobro                    | 153-05             |
| Povračila                           | 22—                |
| <b>Vsota</b>                        | <b>K 27.454-85</b> |
| Saldo 30. septembra 1914            | 32.162-30          |
|                                     | K 59.617-15        |

#### Izdatki:

|                                  |                    |
|----------------------------------|--------------------|
| Bolniške podpore                 | K 9.072-10         |
| Porodnišćine                     | 5.065—             |
| Mrtvašćine                       | 420—               |
| Pravno varstvo                   | 30—                |
| Mobilizacijska podpora           | 1.385-88           |
| Obresti skupinam                 | 2.661-11           |
| Agitacija                        | 492-24             |
| Plača in remuneracije            | 2.016—             |
| Strokovni listi                  | 3.069-56           |
| Tiskovine                        | 76-80              |
| Pisarniški izdatki               | 354-13             |
| Knjige in časopisi               | 44-98              |
| Bolniška blagajna in zavarovanje | 190-98             |
| Koledar                          | 554-20             |
| Seje, delegacije itd.            | 72-80              |
| Rezervnemu zakladu               | 93-84              |
| Strokovni komisiji               | 392-68             |
| 10.000 K na vojno posojilo       | 9.730-22           |
| Dar pomožnemu zakladu            | 200—               |
| Povračila skupinam               | 440-34             |
| Zaostanki skupin                 | 483-74             |
| Razno                            | 25—                |
| <b>Vsota</b>                     | <b>K 33.861-50</b> |
| Saldo 31. decembra 1914          | 25.755-65          |
|                                  | K 59.617-15        |

#### Izkaz premoženja:

|                    |             |
|--------------------|-------------|
| Stanje blagajne    | K 25.755-65 |
| Vrednostni papirji | 30.195-50   |
| Deleži             | 5.200—      |
|                    | K 61.151-15 |

Izdajatelj Fran Ullreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

**Predilnica v Dugaresi, Hrvaško,**  
sprejme v stalno delo

# delavk-tkalk

Priglasila sprejema „Jugoslovanska strokovna zveza“, Ljubljana, „Ljudski dom“ l. nadstropje.

**Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc**  
Ljubljana, Rimska cesta šte. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.  
Kapljice za želodec, izvrstno, krepljeno in slast do  
jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.  
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.  
Posipalni prašek, proti ogubljanju otrok in proti po-  
tenju nog, škatlica 50 v.  
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.  
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde  
kože, steklenica 70 v.  
„Sladin“ za otroke, škatla 50 v.  
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec krepljeno  
sredstvo, steklenica 20 v.  
Trpotčev sok, izvrsten pripomoček proti kašlju, ste-  
klenica 1 krono.  
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v in 4 krone 80 v.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven  
spadajočih potrebščin.

**F. Meršol LJUBLJANA**  
Mestni trg 18.  
Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavio,  
nogavio, otroške obleke in perila, pasov,  
predpasnikov, žepnih roboev, ovrat-  
nikov, zavratulo, volne, bombaža, su-  
kanca itd.

Predtiskanje in vezanje monogramov in  
vsakovrstnih drugih risb.

Pozor, slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani  
in priporočljivi domači manufakturni  
trgovini

**Janko Češnik**  
(Pri Češniku) LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica  
v kateri dobite vedno v veliki izbiri  
najnovejše blago za ženska in moška  
oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

**A. & E. SKABERNE, Mestni trg šte. 10**

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno  
sukno za moške obleke, volneno blago, kakor  
ševijoti, popelin, deleni, itd. za ženske obleke. —  
Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati  
izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kako-  
vostih in širinah; potrebščine za krojače in šivilje.  
Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za  
postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti  
v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni  
prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznane nizke cene!

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse  
vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor:  
srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi  
pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira  
v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh  
velikostih za otroke. — Predpasniki najnovej-  
ših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in  
klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do naj-  
finejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti  
žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha.

Vedno sveže blago!

**Najboljša, naisigurnejša prilika za štedenje!**

# Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

**v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6**

prililje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v  
tekočem računu, za katere jamčijo  
ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

## cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

**4 <sup>3</sup>/<sub>4</sub> %**

brez kakega odbitka, tako da sprejme vlož-  
nik od vsakih vloženih 100 kron čistih  
obresti 4-75 kron na leto. Stanje vlog je  
bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov  
kron. Za nalaganje po pošti so poštnohra-  
nilnične položnice brezplačno na razpolago.

**Načelstvo.**